

Debreceni Ítéltábla

Pkf.II.20.142/2026/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Barbalics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Barbalics István ügyvéd, cím) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmező által – a ... elnök által képviselt ... Törvényszék (cím) kérelmezett ellen vagyoni elégtétel iránt indított nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 10.Pk.21.504/2025/10. számú végzése ellen a kérelmező által 14. és a kérelmezett által 13. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti; a fellebbezett részében részben megváltoztatja és a kérelmezett marasztalásának összegét 994 933 (kilencszázkilencvennégyezer-kilencszázharminchárom) forint vagyoni elégtételre felemeli, a kérelmező által az állam javára fizetendő elsőfokú eljárási illeték összegét 59 623 (ötvenkilencezer-hatszázhuszonhárom) forintra leszállítja, míg az állam terhén maradó elsőfokú eljárási illeték összegét 29 848 (huszonkilencezer-nyolcszáznegyvennyolc) forintban állapítja meg; egyebekben a végzést helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az Magyar Államnak 59 179 (ötvenkilencezer-egyszázhetvenkilenc) forint fellebbezési illetéket; míg megállapítja, hogy a további 12 092 (tizenkétezer-kilencvenkét) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

Az elsőfokú eljárási és a fellebbezési illetéket – az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára – legkésőbb ezen ítélet meghozatalának keltétől számított 60 (hatvan) napon belül kell megfizetni. Az illeték megfizetése során a Debreceni Ítéltábla megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

Ez ellen a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

A tényállás

[1] A kérelmező jogelődje, 'jogelőd neve' mint a per egyik felperese, valamint 'alperes neve' alperes között kártérítés megfizetése tárgyában a 2005. június 1. napján érkezett fizetési meghagyás iránti kérelemmel, ellentmondás folytán perré alakult eljárás indult a Karcagi Járásbíróság (korábbi nevén: Karcagi Városi Bíróság) előtt P.20.305/2006. számon, amelyet egyesítettek a P.20.286/2006. számú perhez, és amely a későbbiekben P.20.103/2008., majd P.20.236/2025. számon folytatódott.

[2] A járásbíróság a per tárgyalását felfüggesztette a Szolnoki Városi Bíróság előtt folyamatban volt B.2243/2001. számú büntetőeljárás jogerős befejezéséig, egyben kötelezte a peres feleket, hogy a büntetőeljárás jogerős befejezéséről a bíróságot értesítsék. A büntető ügyben 2007. november 22. napján hozták meg a jogerős határozatot. 2008. február 27. napján a per alperese jelentette be, hogy a büntetőeljárás jogerősen befejeződött és kérte az eljárás folytatását.

[3] A 2008. május 8-i tárgyaláson a járásbíróság a tárgyalást felfüggesztette a 'gazdasági társaság'-vel szemben folyó felszámolási eljárás fejezéséig. A 2025. április 7-én

érkezett beadványában az alperes kérte az eljárás folytatását. A járásbíróság a kérelemnek helyt adott, az eljárást 2025. június 12. napján folytatta.

[4] A perben 2025. augusztus 29. napján – a 2018. február 19. napján kelt és jogerőre emelkedett hagyatékátadó végzést követően – jelentette be a kérelmező, hogy a jogelődje 2017. szeptember 3. napján elhunyt, örökösei 1/3 - 1/3 - 1/3 -ad arányban a kérelmező, valamint 'örökös2 neve' és 'örökös3 neve'. A Karcagi Járásbíróság a 2025. szeptember 3. napján kelt és 2025. szeptember 26. napján jogerőre emelkedett végzésével megállapította a kérelmező jogutódlását.

[5] A per a járásbíróság előtt jelenleg is folyamatban van.

A kérelem és az ellenirat

[6] A kérelmező a módosított kérelmében a polgári peres eljárás elhúzódása miatt a kérelmezettet a per 2005. július 8. napjától 2025. október 31. napjáig számított 7419 nap időtartama után 2 967 600 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kérte kötelezni.

[7] A kérelmezett elleniratában a kérelem elutasítását kérte. Kérte a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (a továbbiakban Pevtv.) 15. §-ának (3) bekezdése alapján a per számított időtartamából egyes időtartamok levonását. Előadta, hogy a jogelőd 2017. szeptember 3. napján elhunyt, így a jogutód csak ezen időpontig jogosult az igény jogelőd címén való előterjesztésére azzal, hogy az összeg 1/3-ad része illeti meg. 2017. szeptember 3. és 2025. szeptember 26. napja között nem volt peres fél a kérelmező, így saját jogon csak a 2025. szeptember 27. napjától terjesztheti elő a kérelmét. Arra is hivatkozott, hogy a hagyatékátadó végzés 2018. február 19. napján emelkedett jogerőre, a jogutódlást a kérelmező azonban csak 2025. augusztus 29. napján jelentette be, ezért a hagyatékátadó végzés keltét követő 30 nap elteltét követően felmerült 2719 nap indokolatlanul és szükségtelenül telt el a kérelmező érdekkörében felmerülő okból.

Az elsőfokú végzés

[8] Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel támadott végzésével kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 15 napon belül 984 533 forint vagyoni elégtételt és 24 605 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a kérelmet elutasította. Kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg 59 946 forint eljárási illetéket a NAV illetékbevételei számlájára, valamint megállapította, hogy 29 526 forint meg nem fizetett eljárási illeték az állam terhén marad.

[9] Részben osztotta azonban a kérelmezettnek azt a hivatkozását, hogy a vagyoni elégtétel összegére kihatott az, hogy a kérelmező jogutódként jár el. A BDT2023. 4700 és a BDT2025. 4958 számon közzétett döntések felhívásával kifejtette: Amennyiben a perben részt vett félnek több jogutódja van, akkor az egyes jogutódok arra az időre, amikor jogelődjük állt perben, együttesen jogosultak a jogszabályban rendezett napi összegű vagyoni elégtételre. Ennek oka, hogy a perben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 62. §-ának (3) bekezdése értelmében eljárásjogi jogutódlás történt, így a kérelmező teljeskörű jogutóda néhai 'jogelőd neve'-nak és a sérelmezett eljárást úgy kell tekinteni, mintha mindvégig ő maga vett volna abban részt. Ez ugyanakkor nem azt jelenti, hogy a vagyoni elégtétel összege többszöröződik a három jogutód esetében, hanem azt, hogy a jogutódlás megállapításának napjáig öröklésük arányában jogosultak a jogelődöt megillető vagyoni elégtétel összegére, azt követően pedig saját jogon fejenként 400 forint napi összegű elégtételre.

[10] Ugyancsak részben találta alaposnak a jogutódlás késedelmes bejelentésével kapcsolatos hivatkozást. Levonni rendelte a számított pertartamból a 2025. június 13. napjától 2025. augusztus 29. napjáig terjedő 78 napot, az ezt megelőző időszakot azonban nem.

Kétségtelen tény, hogy a kérelmező jogelődje 2017. szeptember 3. napján elhunyt és már 2018. február 19-étől a jogutódlás megállapítása kérelmezhető lett volna, az eljárás 2025. június 12. napjáig a felszámolási eljárásra figyelemmel felfüggesztés alatt állt, így bár volt kimutatható késedelem a kérelmező oldalán, az nem okozta az eljárás elhúzódását 2025. június 12. napjáig. A felfüggesztés megszűntét követően a jogutódlás jogerős megállapításáig – bár folytak egyéb perbeli cselekmények is – az eljárás elhúzódáshoz hozzájárult az, hogy a kérelmező a jogutódlás tényét nem jelentette be a bírósághoz.

[11] Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a 2025. július 8. napjától a perbeli jogutódlás megállapításáig, 2025. szeptember 26. napjáig – a levont 106 napra tekintettel – figyelembe vehető eltelt 7279 napra járó 2 911 600 forintnak csupán a harmada, azaz 970 533 forint jár a jogelőd jogán a kérelmezőnek, saját jogán pedig a 2025. szeptember 26. és 2025. október 31. közötti 35 napra további 14 000 forint, összesen 984 267 forint, melynek megfizetésére kötelezte a kérelmezettet, ezt meghaladóan utasította el a kérelmet.

[12] A kérelmező pernyertességének arányát – az eredeti, 2 982 400 forint összegben igényelt vagyoni elégtétel alapján – 33%-ban határozta meg és a kérelmezettet kötelezte a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 81. §-ának (1) és (5) bekezdése alapján ebben az arányban a felszámított, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024 (XII.9.) IM rendelet (Ükr.) 3. §-a (1) bekezdésének a) pontja és (3) bekezdése szerint meghatározott – ez irányú kérelem ellenére mérsékelni indokoltnak nem talált – ügyvédi munkadíjból álló költsége megfizetésére. A Pp. 83. §-ának (3) bekezdése alapján a pervesztességéhez igazodóan kötelezte a kérelmezőt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 42. §-a (1) bekezdésének g) pontja alapján meghatározott összegű illeték arányos részének viselésére, míg a további illetékről úgy rendelkezett, hogy a kérelmezett az Itv. 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti személyes illetékmentességére tekintettel az állam terhén marad.

A fellebbezések és a fellebbezésre tett észrevételek

[13] Az elsőfokú bíróság végzésével szemben mind a kérelmező, mind a kérelmezett fellebbezést terjesztettek elő.

[14] A kérelmező a fellebbezésében kérte a végzés megváltoztatását és a kérelmezettet terhelő vagyoni elégtétel összegének 1 983 047 forinttal, összesen 2 967 580 forintra felemelését; a kérelmezett további 49 585 forint elsőfokú és mérlegeléssel megállapítandó másodfokú költségében marasztalását, valamint az illeték fizetésében mellőzését.

[15] Nem értett egyet azzal, hogy az elsőfokú bíróság levonta a per számított időtartamából a 2025. június 13. napjától 2025. augusztus 29. napjáig terjedő 78 napot. Kifejtette: indokolt volt az előkészületi idő, amely alatt a bejelentés megtörtént. Mindezeket túl a per továbbra is inaktív állapotban volt, a bejelentés késedelme a tárgyalás előremenetelét nem késleltette. Felhívta, hogy a kérelmezettnek nem elég csupán arra hivatkoznia, hogy a kérelmező mulasztást követett el, hanem azt is igazolnia kell, hogy e mulasztás szükségtelenül növelte az időtartamot.

[16] A vagyoni elégtétel a jogutódok közötti megosztása tekintetében sem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját. Arra hivatkozott: az Emberi Jogok Európai Bírósága (a továbbiakban: EJEB) joggyakorlata szerint a jogutódokat a polgári bírósági eljárásnak a jogelőd által indított eljárás kezdő időpontjától az EJEB-eljárás kezdő időpontjáig terjedő időtartamra megilleti a kompenzáció. Amennyiben a kérelmező nemcsak jogutódi, hanem saját jogon is előterjesztett igényt, akár ugyanabban a hazai bírósági eljárásban érintett

félként, úgy abban az esetben saját és a jogelődi jogutódlás jogán is megilleti a kártérítés. Az EJEB – hivatkozva a Pócza és társai vs. Magyarország ügyben hozott 13353/21. számú határozatára és felszámolás alá került Radius-Hungaricus Rt. ügyeiben meghozott határozatokra – a hazai bírósági eljárásokban megtörtént jogutódlás esetén mindenkor és minden örökösnek elismeri a teljes bírósági eljárási szakaszra a jogelődjén a jogosultságát a többi peres félnek megítélt kártérítési összeggel azonos mértékben, a jogutódok számától függetlenül. A perrendi szabályok szerint a jogutód a jogelődjének a helyébe lép. Ez azt jelenti, hogy a kérelmező – jogelődje jogán és a halál pillanatában, anyagi jogi jogutódlással, majd perbeli jogutódlással – az alapper felperese. A jogutódot eljárásjogi szempontból úgy kell tekinteni, mintha kezdettől fogva ő járt volna el a perben, amiből az is következik, hogy a jogfolytonosnak minősülő jogutódot megilleti a vagyoni elégtétel iránti követelés. A Pevtv. sem tartalmaz olyan megszorító, korlátozó rendelkezést, amely szerint jogutódlás esetén, amennyiben nem egy jogutód lép a jogelődjének helyébe, akkor több jogutód vagyoni elégtételhez való joga csökkent. A perjogi jogutódlás megállapításával a felperesi jogutód, jelen esetben a kérelmező 2005. augusztus 9. napjától a jelenleg is folyamatban lévő per felperese. Ennek megfelelően, mint alapjogi sérelemnek az áldozata, a vagyoni elégtételre jogosult. A Kúria Pfv.III.21.108/2016/9. számú precedensképes ítélete és az Alkotmánybíróság 23/2018 (XII.28.) AB határozata felhívásával kiemelte: ezen alanyi joga korlátozásának törvényi alapja nincs, az elsőfokú bíróság jogértelmezése contra legem és egyben Alaptörvény-ellenes is. Az EJEB joggyakorlatában nincsenek olyan ítéletek, amelyek ezt a joggyakorlatot igazolnák.

[17] A kérelmezett a fellebbezésében kérte a végzés megváltoztatását és 591 867 forint vagyoni elégtételt meghaladóan a kérelem elutasítását és a perköltség mérséklését.

[18] Előadta: nem vitatja, hogy a bírósági gyakorlat értelmében a kérelmező jogutódként érvényesítheti perbeli jogelődjét az ésszerű határidő túllépése folytán arányosan megillető vagyoni elégtételt. A jelen ügyben azonban a vagyoni elégtétel fizetésének egyéb feltételei nem álltak fenn. A jogutód 2025. október 16-án vált féllé az eljárásban, a jogutód perbelépését engedélyező végzés jogerőre emelkedésével. 2017. szeptember 3. és 2025. szeptember 26. napja közötti 2946 napban sem a jogelődj, sem a jogutód nem volt fél az eljárásban, így a Pevtv. 7. §-ának (1) bekezdése alapján erre az időszakra vagyoni elégtétel nem jár. Mindezen felül a hagyatékátadó végzés 2018. február 19. napján jogerőre emelkedett, azonban a jogutódlást a kérelmező csak 2025. augusztus 29. napján jelentette be, ezért másodlagosan a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem számítható bele a jogerős hagyatékátadó végzést követő 30 napos türelmi időt követően a bejelentéséig eltelt 2719 nap.

[19] A kérelmező a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú bíróság végzése az ellenérdekű fél általi fellebbezett részében helyes indokai alapján való helybenhagyását kérte. Előadta, hogy mindenben helyes volt az elsőfokú bíróság levezetése, amikor a 2007. december 22. és 2008. február 27. között eltelt 67 napot nem vonta le az eljárás számított időtartamából. Felhívta: a perjogi jogutódlás tekintetében a Pevtv. szerinti sui generis alanyi jog, a kérelmező személyének nemzetközi egyezményben biztosított alapjogi sérelme miatti vagyoni elégtétel nem osztható, minden jogutódnak a személyek számától függetlenül azonos mértékben és feltételekkel alanyi joggal jár, az áldozati státusuk miatti kompenzáció. Az, hogy a jogutód által bejelentett jogutódlás ténye és a perbelépés szerint a bíróság elmulasztotta a félbeszakadás megtörténtének és a jogutódlások fellebbezhető végzéssel történő megállapítását, nem a kérelmező terhére eső mulasztás. A kérelmező terhére rótt – kimentett – mulasztás nem akadályozta a per folytatását, és az ítélet, időben történő meghozatalát.

[20] A kérelmezett a fellebbezésre tett észrevételében az elsőfokú bíróság végzése az ellenérdekű fél általi fellebbezett részében helyes indokai alapján való helybenhagyását

kérte. Hangsúlyozta: a jogutódok perbelépésével a kártalanítás összege nem többszöröződik, a jogutódok, a jogelőd vonatkozásában eltelt időtartamra esetlegesen járó kártalanítási összegre együttesen tarthatnak igényt. A kérelmező által állítottakkal szemben az EJEB a határozataiban nem foglalt állást ebben a jogkérdésben.

A másodfokú bíróság döntése

[21] Az ítéltábla fellebbezés hiányában nem érintette az elsőfokú végzésnek a kérelemnek 591 867 forint vagyoni elégtétel részében helyt adó rendelkezéseit – a kérelmet elutasító rendelkezést érintően nem volt nem fellebbezett rész, mivel a kérelmezői fellebbezés szerinti 20 forint eltérés feltehetően téves számítás –, a kérelmező fellebbezését kis részben alaposnak, a kérelmezett fellebbezését pedig alaptalannak találta a következők szerint:

[22] Helytálló volt az elsőfokú bíróság jogi álláspontja a jogutódlás a vagyoni elégtétel összecszerűségére kiható értelmezésében.

[23] Az elsőfokú bíróság által helyesen felhívott határozataiban az ítéltábla már számos alkalommal foglalkozott a vagyoni elégtételhez való jogosultsággal és az ahhoz kapcsolódó jogutódlással. Ennek kapcsán következetes és állandó értelmezést alkalmazott, amely során nem került ellentétbe a nem vagyoni sérelmek kompenzálását érintő bírósági gyakorlattal, valamint az észszerű idő sérelmének kompenzálásával kapcsolatos hazai alkotmánybírósági és EJEB gyakorlattal sem.

[24] Az alapjogi jogsérelem miatti bírósági eljárás kezdeményezése nem a sérelmet elszenvedett személyéhez kötött. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:54. §-ának (1) bekezdésén alapuló személyiségi jogok akár élők közötti, akár halál esetére szóló jogutódlásának kizártságával szemben a személyiségi jogoknak nem minősülő észszerű időn belüli eljáráshoz való jog alapjogi sérelme esetén olyan jogszabályi rendelkezés nincs is, amely szerint az ezen alapuló igények személyhez kötődnek, ezért egyébként is az élők közötti és a halál esetére szóló anyagi jogi jogutódlás sem kizárt. Ebből következően azok a fellebbezésben felhívott bírósági döntések, amelyek a személyiségi jogok megsértése miatti igényekre vonatkoznak, a vagyoni elégtétel iránti ügyekben értelemszerűen nem lehetnek irányadók.

[25] A Pevtv. 7. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy vagyoni elégtétel jár a félnek, ha a bírósági eljárás észszerű határidőn belül történő befejezéséhez fűződő alapvető joga sérül. A vagyoni elégtételhez való jog alapja, hogy az eljárás figyelembe vehető időtartama meghaladja a törvényben meghatározott észszerű időtartamot és annak érvényesítésére a fél jogosult. A törvényi rendelkezésekből egyértelműen következik, hogy amennyiben valamelyik fél a perbe annak későbbi szakaszában lép be, azonban a per figyelembe vehető időtartama meghaladja annak észszerű időtartamát, úgy vagyoni igény érvényesítésére válik jogosulttá, függetlenül attól, hogy a perbeli részvételét követő időszak önmagában nem haladja meg a törvényi észszerű időtartamot.

[26] A vagyoni elégtétel intézményét a jogalkotó az EJEB Gázsó kontra Magyarország ügyben meghozott ítéletében foglalt felhívás alapján, az Emberi Jogok Európai Egyezményének 13. cikkében foglalt követelmény teljesítése érdekében vezette be a jogrendszerbe. Mivel a jogintézmény bevezetésére az Emberi Jogok Európai Egyezményének végrehajtása érdekében került sor, ezért a törvény alkalmazása során figyelemmel kell lenni az EJEB gyakorlatára is. Ugyanakkor a hatékony nemzeti szabályozás a tisztességes eljárás követelményének érvényesülése érdekében egymástól eltérő is lehet: az EJEB a Szaxon kontra Magyarország ügyben (no.54421/21.) a Pevtv. szabályozását és kialakított gyakorlatát kellően hatékonynak találta.

[27] Helyesen vette alapul mind az elsőfokú bíróság, hogy a jogutód a perből elbocsátott jogelődjének helyébe lép; a jogelőd elbocsátásáig végzett perbeli cselekmények és

az addig meghozott bírói határozatok vele szemben is hatályosak [az alapperben még alkalmazandó 1952. évi Pp. 62. §-ának (3) bekezdése]. A perrendtartás a jogutódot eljárásjogi szempontból úgy tekinti, mintha kezdettől fogva ő járt volna el a perben, a jogutódlással a perben a teljes körű jogfolytonosságot kívánja biztosítani. Mindebből következően a vagyoni elégtétel iránti követelés – eltérő törvényi rendelkezés vagy a felek eltérő megállapodása hiányában – a jogfolytonosnak minősülő jogutódot illeti meg a Pevtv. alapján számítandó, vagyoni elégtétel alapjául szolgáló teljes időtartamra. Ezért a kérelmező érvényesíthette a perbeli jogelődjének perbeli részvételére eső időtartamára is a vagyoni elégtételt, de nem azért, mert a vagyoni elégtétel iránti követelés tekintetében következett be – anyagi jogi – jogutódlás, hiszen a jogelődöt ilyen követelés a halála időpontjában nem is illette meg, hanem azért, mert az eljárásjogi, teljes körű jogutódlás folytán úgy kell tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig maga a kérelmező vett volna részt. (Ez a levezetés jelenik meg a Debreceni Ítéltábla BDT2023. 4700 számon közzétett Pkf.II.20.032/2023/2. számú, valamint a Pkf.II.20.289/2023/2. számú határozataiban.) Ez alóli kivétel, hogy ha a jogutód nem lép a jogelőd helyébe, mert azt a perből nem bocsátják el, így nem következik be teljes alanycsere, úgy a jogutód csak a perbelépésétől jogosult vagyoni elégtételre (Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.101/2024/2.).

[28] Ugyanakkor az előző értelmezést továbbgondolva: abban is állást kellett foglalni a bírói gyakorlatnak, hogy az eljárási többes jogutódlás esetén – az előzőek szerint nem vitatva, hogy a jogutód perbeli részvételétől az észszerű idő megsértése a saját sérelme – a jogelődöt megillető vagyoni elégtétel a jogutódokat együttesen vagy egészében külön személyenként illeti meg, utóbbi esetben voltaképpen megtöbbszörözve a vagyoni elégtétel összegét.

[29] A Pevtv. a jogutódlás tekintetében semmilyen szabályt nem tartalmaz, ezért több jogutódot megillető vagyoni elégtételre jogosultság meghatározása során a bíróságoknak tekintettel kellett lenni az Alaptörvény 28. cikkéből és a Pevtv. 9. §-a (4) bekezdésének utaló szabálya értelmében a Pp. Preambulumából is következő iránymutatásokra, különösen a magánjogi jogviták tisztességes eljárás elvén nyugvó rendezésének és az anyagi jogok hatékony érvényre juttatásának az elismert céljára. Ennek során kiemelten kellett értékelni, hogy a jogalkotó a vagyoni elégtételt az igazságszolgáltatási tevékenység hatékonyságának ösztönzése, a bírósági polgári peres eljárások elhúzódásával szembeni hatékony jogorvoslat megteremtése céljából vezette be és egy olyan modellt alkotott, amely számszerűsíthetően az eljárás időtartamához és a jogosultak perbeli részvételéhez kapcsolta annak mértékét.

[30] A kérelmező jogelődje, 'jogelőd neve' a napi 400 forint vagyoni elégtételre és nem napi 3X400 forint vagyoni elégtételre vált jogosulttá. A jogutód kérelmező észszerű időn belüli befejezéshez való joga személyében csak akkortól érvényesülhetett, amíg félként a perben részt vett, azt megelőzően csak a jogelődje perbeli részvétele okán lett jogosult vagyoni elégtételre. Az alapjogi sérelem ugyan nem osztható, azonban ezt a sérelmet a perbe lépéséig nem a kérelmező, hanem a jogelődje szenvedte el – azaz erre az időre nem az ő jogséreelmét kell kompenzálni, hanem a jogutódlás folytán jogosulttá vált a jogelődjének erre az időre járó vagyoni elégtételre. Az a jogkövetkezmény, hogy az eljárásjogi jogutódlás folytán úgy kellett tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig részt vett volna, nem eredményezheti azt, hogy több vagyoni elégtételre lenne jogosult, mint amely jogelődjét összesen megillette volna. Az ellenkező értelmezés ahhoz a nyilvánvalóan nem támogatható helyzethez vezetne, hogy az eljárás elhúzódásáért felelős bíróság fizetési kötelezettsége nem attól függene, hogy hány fél részére okozott sérelmet, hanem hogy a sérelmet szenvedett félnek hány jogutódja van. Ha a perben részt vett félnek több jogutódja van, akkor az egyes jogutódok a perbelépésük engedélyezéséig nem a jogelődjüket megillető vagyoni elégtétel egészére, hanem erre az időszakra együttesen jogosultak arra a vagyoni elégtételre, amely

jogelődjüket összesen megillette volna. A jogutódlás nem eredményezheti a jogszabály szerint járó vagyoni elégtétel megsokszorozódását (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.149/2025/2., Pkf.I.20.301/2025/2., Pkf.I.20.313/2025/2., Pkf.II.20.085/2026/2., Pkf.II.20.116/2026/2., Pkf.II.20.125/2026/2.)

[31] Nem mond ennek ellen az EJEB hivatkozott gyakorlata sem. Mint ahogy az elsőfokú bíróság is kifejtette: azon felhívott ügyekben, amelyek esetében az állam megállapodás keretében vállalt fizetési kötelezettséget a kérelmezők felé, a bíróság határozata csupán annyit tartalmaz, hogy az egyezséget a bíróság tudomásul vette, de a jogutódot megillető követelés általános szabályairól irányadó rendelkezéseket nem tartalmaz. Az EJEB által megítélt igazságos elégtétel összegére részletes, a kártérítés összegét előre is konkrétan meghatározhatóvá, kiszámíthatóvá tévő szabályozás nincs is, még annak figyelembevételével sem, hogy a bíróság törekszik a kártérítés összegére standardizált szabályok kialakítására. Azösszezszerűség egyedi mérlegelése mellett ezért nem tehető olyan megállapítás, hogy az EJEB kötelezően a jogutódok számától függetlenül azonos mértékű jóvátétel ítélendő meg. A Pevtv. alapján megítélt vagyoni elégtétel összege a figyelembe vehető napok számának és a kormányrendeletben meghatározott konkrét napi tételnek a szorzata; ekként utóbbi esetben határozható meg egyértelműen, hogy a jogelődöt milyen mértékű vagyoni elégtétel illetné meg. Nem következik ellenkező eredmény a hivatkozott magyarországi bírósági és alkotmánybírósági gyakorlatból sem. A Kúria felhívott döntése egyrészt nem alapjogvédelmi, hanem személyiségvédelmi pénzbeli szankció jogutódlásában foglalt állást, másrészt nem is foglalkozott az összeg a jogutódok közötti megosztásával. Az Alkotmánybíróság pedig a tisztességes eljárás követelményét és ezzel kapcsolatban a bíróságokra irányadó értelmezési követelményeket elemezte, de nem érintette a jogutódlás kérdéskörét.

[32] A kérelmezettnek a jogutódlással kapcsolatos fellebbezési hivatkozása nem volt helytálló. Éppen az előzőekben részletezett jogfolytonosságból következően nem lehet figyelmen kívül hagyni azt az időszakot, ami a jogelőd halála és jogutódlás jogerős megállapítása között eltelt, hiszen a jogutódlás alapján úgy kell tekinteni, mintha az eljárásban mindvégig maga a jogutód vett volna részt. Az ellenkező értelmezés szembekerülne a vagyoni elégtétel szankció jogalkotási céljával, hiszen jogkövetkezmény nélkül maradna a félbeszakadással és a jogutódlással kapcsolatos időmúlás, holott a Pevtv. rendszerében a 2. §-ának (1) bekezdésében írt, az elsőfokú eljárás kezdőnapjától az eljárást befejező jogerős határozat közlésének napjáig tartó számított időtartamban nincsenek vagyoni elégtételre alapot adó szünetek. A kérelmezettnek a jogutódlás késedelmes bejelentésével kapcsolatos további levonás iránti fellebbezési hivatkozása sem volt helytálló. Következetes abban a bírói gyakorlat: Önmagában az a tény, hogy a kérelmező a perben az eljárási kötelezettségeit nem teljesítette, még nem ad alapot a vagyoni elégtétel alapjául szolgáló időtartamból levonásra, csak akkor, ha kifejezetten ebből a kötelezettségszegésből következően – és nem más okokból is – telt el szükségtelenül a figyelmen kívül hagyni kért időtartam (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.155/2023/2., Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.041/2025/3.) A felszámolási eljárásra tekintettel elrendelt felfüggesztés időtartama alatt joghatályos cselekmények nem folyhattak, ezért addig ez bizonyosan nem okozhatta az eljárás elhúzódását.

[33] Az előző okokból azonban eredményesen hivatkozott ugyanakkor arra a kérelmező, hogy az elsőfokú bíróság alap nélkül vonta le a per számított időtartamából a 2025. június 13. napjától 2025. augusztus 29. napjáig terjedő 78 napot. A felfüggesztett eljárás folytatását követően a kérelmezett nem tett ugyanis arra vonatkozóan előadást, hogy a bejelentés megtörténteig miért történt volna szükségtelen időmúlás, tekintettel arra, hogy más felperesek vonatkozásában a per folyamatban volt, és nem merült fel olyan eljárási cselekmény, amelyet éppen a kérelmező késedelmesnek állított bejelentése folytán lehetett

volna csak késedelmesen elvégezni. Az elsőfokú bíróság maga sem határozta meg, hogy miben járult volna hozzá az eljárás elhúzódtáshoz hozzájárult az, hogy a kérelmező a jogutódlás tényét nem jelentette be a bírósághoz. A jogfolytonosságból következően pedig ez az időszak mindvégig vagyoni elégtételre alapot adott.

[34] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érintette, annak fellebbezett részét a Pevtv. 9. §-ának (4) bekezdése és a Pp. 389. §-án keresztül alkalmazandó 383. §-ának (2) bekezdése alapján részben annyiban megváltoztatta, hogy a 78 napi időtartam levonásának mellőzése miatt a vagyoni elégtétel összegét – az erre az időszakra eső mérték a kérelmező javára járó egyharmad részének megfelelő – 10 400 forint összeggel, 994 933 forintra felemelte, egyebekben helybenhagyta.

[35] A kérelmező fellebbezésének részbeni eredményessége folytán megváltoztak az elsőfokú pernyertességi arányok, azonban ennek mértéke olyan részben minimális (az elsőfokú bíróság által meghatározott 33 % helyett 33,3 %), amely a kérelmező javára a Pp. 83. §-ának (2) bekezdése figyelemmel nem indokolja a megítélt elsőfokú költség összegének megváltoztatását. A kérelmezett ugyan a fellebbezésében kérte a perköltség mérséklését, azonban annak semmilyen indokát nem adta, az elsőfokú bíróság pedig a jogszabályi rendelkezések pontos felhívásával, részletesen előadta, hogy miért találta alaposnak a felszámított kérelmezői költséget, miért nem volt alapos annak mérséklése, ezen rendelkezés fellebbezési indokokkal támadásának a hiányában azt az ítéltábla sem érintette. A megváltozott pernyertességi arányokból következően módosul a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése szerint a kérelmező által viselendő elsőfokú eljárási illeték összege az erre eső 59 623 forintra, a kérelmezett személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján pedig az állam által viselendő elsőfokú eljárási illeték összege 29 848 forintra.

[36] A kérelmezett 392 666 forint összeget érintő fellebbezése egészében eredménytelen, a kérelmező 1 983 047 forint összeget érintő fellebbezése részben, 10 400 forint erejéig eredményes. A kérelmezett nem terjesztett elő másodfokú költség iránti igényt, a kérelmezőnek pedig a Pp. 81. §-ának (1) bekezdése szerint sem a saját fellebbezésével kapcsolatban, sem az ellenérdekű fél fellebbezésére tett észrevételében a költségei felszámítása nem volt szabályszerű (az előző esetben konkrét jogszabályhely, az utóbbi esetben jogszabályi felhívás nélkül általánosságban előadott kérelme nem tekinthető annak, hiszen sem a költség összegét, sem a pontos jogszabályi rendelkezésre utalást nem tartalmazza), ezért a másodfokú költségekről rendelkezni az ítéltáblának nem kellett.

[37] Az Itv. 39. §-ának (1) bekezdése és 47. §-ának (1) bekezdése szerint meghatározott fellebbezési illetékből a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján a kérelmezett általi 392 666 forint fellebbezett érték utáni, valamint a kérelmező által eredményesen fellebbezett 10 400 forint érték utáni összesen 12 092 forint összegű rész az állam terhén marad, míg a kérelmező által eredménytelenül fellebbezett 1 972 647 forint értékhez igazodó további 59 179 forint összegű fellebbezési illeték viselésére a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése értelmében a kérelmező köteles a polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet 3. §-ának (2) és (2a) bekezdése által meghatározottak szerint.

Debrecen, 2026. március 31.

Dr. Pribula László s.k. a tanács elnöke, előadó, Dr. Gárdosi Judit s.k. bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró